

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XII.

V Ljubljani, mesca januarja 1909.

Štev. 1.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko,
Štajersko, Koroško in Primorsko“,

ki bo

na Svečnico dne 2. februarja 1909 v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Začetek ob pol 10. uri dopoldne.

SPORED:

1. Otvoritev zbora po predsedniku.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo tajnika in blagajnika.
4. Volitev predsednika in podpredsednika.
5. Volitev odbora.
6. Razgovor o osnovanju deželne čebelarske zadruge.
7. Predlogi in nasveti.

Ker je 6. točka dnevnega reda silno važna, je želeli, da se člani polnoštevilno udeleže občnega zbora.

Ljubljana, mesca januarja 1909.

Gustav Pirc, t. č. predsednik.

Predlogi in nasveti naj se pošiljajo predsedniku vsaj tri dni pred občnim zborom.

Januar.

Spisal ?.

Po novem letu se solnce začne počasi višje dvigati, in dan se daljša. Tudi čebele občutijo nekoliko to premeno; mesca januarja že večkrat pričtenja matica staviti zalego. Začetkom je le nekoliko jajčec, katera matica izleže, pa množe se od dne do dne; gorko južno vreme, ki nastane večkrat tudi v januarju, zelo pospešuje stavljenje zalege, mraz jo pa zadržuje, da večkrat celo matico prisili, da neha z zaleganjem. Zato je tudi previdnemu čebelarju mrzel januar ljubši od gorkega; kolikor kasneje čebele začno staviti zalego, toliko bolje zanje v poznejših mescih: kakor hitro je prvo jajce stavljeno, neha tudi zimski počitek čebele. Glavna naloga čebelarjeva v tem mescu je torej, čebele kolikor mogoče dolgo pri miru ohraniti.

Toda ne samo gorkota navaja čebele in matico k zaleganju, ampak tudi drug vzrok: čebele vznemirja veter in vreme, človek in živali, in tak nemir je zelo škodljiv, posebno če se pogosto ponavlja.

V novembru, decembru in večjidel tudi še v januarju ni v panjih nobene zalege; čebele nimajo nikakega opravila, tesno skupaj stisnjene sede v zimski kepi med satovjem; nekatere celo zlezejo v prazne celice. V panju je vse tiho, čebelarjevo uho le težko čuje nerazločno mrmranje. Vse opravilo čebel obstoji le v zauživanju hrane, ker pa nič ne delajo, tudi lačne niso. Močno ljudstvo, ki ima morebiti 30.000—40.000 čebel, porabi v tem času povprečno na mesec 500 g medu in še manj, jedna čebela torej komaj stotinko grama strdi, toliko kakor za šivankino glavico. S prebavljanjem medu napravljajo si gorkoto, ki je pri posamezni čebeli malenkostna, pri tolikem ljudstvu pa le izda, da je v sredi kepe najmanj 8° R toplote; toliko gorkote je ravno potreba, da čebele ne otrpnejo.

Če se čebele v zimskem miru na kakršen si bodi način vznemirijo, použijejo takoj več strdi. Vsled tega narašča gorkota v kepi, in matica začne zastavljati zalego.

Vznemirja pa čebele lahko marsikaj. Posebno gorkoto občutijo takoj; gorko solnce lepega dne v januarju ogreje tudi panj, posebno če je letá napravljen iz tankih desk. Čebele na skrajnem robu zimske gruče se oddaljijo, kepa se sploh razširi in razmehča na vse strani; kakor hitro pa pritise mraz, se pa zopet stisne. Pri tem se zapozni mnogo čebel, ki potem odrevené na satju, takih čebel vidimo spomladi dosti v slabo zapaženih panjih. Tudi hud mraz čebele vznemirja, posebno če so čebele slabo odete. Če se hočejo čebele mraza ubraniti, morajo več hrane zauživati, da si preskrbe potrebne toplote; gorkota v kepi raste, da, pogosto je ob hudi zimi tudi toplota v gruči večja kot navadno.*) Čebele tudi močnejše šume, kadar mraz pritiska.

Najhujši sovražnik čebelin je pa mrzel veter, če piše naravnost na žrelo; v prav kratkem času prepriha cel panj; le z največjo težavo se ga zamore

*) Po U. Kramerju v Curihu, največjem švicarskem čebelarskem strokovnjaku, ki ga je vseučilišče v Bernu imenovalo pred kratkim častnim doktorjem, celo 26 do 28° C.

Novoustanovljena čebelarska zadruga.

Ant. Žnideršič.

Čebelarstvo nima za narodno gospodarstvo nikjer na svetu tako važnega pomena kakor pri nas, ne le vsled tega, ker imamo najrodovitneje in najprirednejše čebelno pleme, temveč tudi zato, ker je naša čebela vsled imenovanih svojih lastnosti in vsled svoje krotkosti priljubljena po širnem svetu. Da imajo drugorodci, n. pr. Nemci, Angleži ali Francozi take pogoje za čebelno trgovino, kedaj bi že bila v vseh podrobnostih organizirana.

Že več časa zasledujem misel, ustanoviti pri nas čebelarsko zadrugo, in letos je ta misel do uresničenja dozorela.

Odbor čebelarskega društva, zlasti pa gosp. predsednik, je z vso vnemo pohvalil mojo namero, in vsled tega sem šel na delo, sestavil in predložil pravila, ki so med tem časom že potrjena. Novi odbor sklical bo v kratkem prvi redni občni zbor, da se dá zadrugi konkretno lice.

V naslednjem hočem opisati, kako nalogo bo zadruga imela, in kako jo bo izvrševala.

Znano je, da se pri nas splošno še vedno čebelarji — z redkimi izjemami — po starem kopitu, t. j., da se kot panji uporablja iz šestih desk zbita korita, da se poletu pusti rojiti, kar rojiti hoče, in da se v jeseni izbere pretežke in prelahke panji ter jih proda medarjem. Ti pomoré čebele z žveplom, satje z zalego, medom in mrtvimi čebelami pa zdrozgajo skupaj ter iz te drozge na stiskalnicah pridobivajo zmes, ki je vsemu prej nego medu podobna. Ali ni škoda za zlatorumeni med, ki bi se dal po visoki ceni razpečati, ali ni škoda za milijone pridnih živalc, ki bi nam še mnogo zaslužiti mogle, ali pa bi jih za lepe denarce prodati mogli? Da se to ravnanje odpraviti dá, dokazujem jaz s svojo mnogoletno izkušnjo. V Ilirski Bistrici ustanovil sem trgovino, ki nam daje navodilo, po tem načinu organizirati vse naše čebelarstvo.

Konstruiral sem posebne vrste panj za 7 Gerstungovih satnikov, po Albertijevem sistemu. Dolnja polovica prednje končnice se odpira, da je mogoče tam roj v panj ogrebsti. Opravlja se panj od zadaj. Na satnike se prilepi, kot je to potrebno, na gornjem delu začetke iz umetnega satja.

Take panji, ki so zelo priročni, razdelujem že nad pet let našim starokopitnim čebelarjem. Ker ne poznajo drugega dela pri čebelah nego roj ogrebsti, ogrebejo jih v te panji ravno na ta način, kot v svoje stare panji in jih tudi skladajo v čebelnjak na enak način. Čebele pa zidajo satje lepo v satnike, in jaz dobim v jeseni, ko mi čebelarji prinesejo, kar so odbrali, veliko število obljudenih panjev s sedmimi, večinoma lepo izdelanimi satniki, ki so več ali manj napolnjeni z medom.

Sedaj naj pa pove vsak, kdor pozna prednosti premakljivega satja, ako ni vsebina takega panjů najmanj dvakrat toliko vredna, kot ona navadnega kranskega. Dela pa ni imel čebelar z njim nič več.

Čebelarji v našem okraju uporabljajo sedaj le take panji, in so stari skoro popolnoma izginili, ker jim dajem na prosto, da mi v jeseni le one

panji dajo, ki jih ne mislijo vzimiti. Da je mogoče čebelarjem za vsebino takih panjev plačati boljšo ceno nego v starih, leži na dlani.

V takih panjih mogoče je pa tudi vsa ona dela izvršiti, kot v drugih, s premakljivim delom. Na vrhu se nahaja 8 *cm* velika luknja, da se jim more nastavek dati. Med iz satnikov se zamore iztočiti; ako ima v jeseni en panj preveč, drugi premalo, dá se to izravnati. Spomladi pa se tak panj proda lahko za najmanj dvakratno ceno od starih, in sicer čebele s satniki in delom s panjem vred, ali pa se razpošilja samo ljudstvo na satnikih v priprostih zabožkih.

Naloga zadruga bo izdelovati take panji na veliko ter jih razdeljevati med svoje člane. V jeseni obljudene panji prejemati ter prodajati ali med in nage roje, ali jih pa prezimiti ter jih spomladi prodajati. Razun tega prejema bo zadruga od svojih članov v jeseni in spomladi v prodajo tudi originalne obljudene panji, poletu roje in matice, ob vsakem času pa med, voščine in vosek.

Zato si bo morala pripraviti delavnice in potrebne čebelnjake ter nastaviti večje čebelarske mojstre.

Naloga zadruga pa bo tudi izdelovati, oziroma imeti v zalogi vse potrebščine za čebelarstvo, tako da bi vse, kar čebelar rabi, doma dobil, saj tako zelo take domače zaloge pogrešamo.

Zadruga bo svojim članom napravljala primerne načrte za čebelnjake, šla jim pri postavljanju čebelnjakov na roko ali pa jim tudi sama čebelnjake postavljala.

Prepričan sem iz svoje mnogoletne izkušnje, da se mora čebelarstvo rentirati povsod, kjer je dovolj paše, in te je malone po vseh krajih naše domovine.

Članom, ki nimajo sredstev za napravo čebelnjakov i. t. d., izposlovala bo posojila, katera se bodo primerno amortizirala s tem, da bo zadružnik oddajal svoj pridelek zadrugi. Saj obstoje dandanes stavbinske zadruga, ki zidajo svojim članom hiše, ne da bi ti imeli kaj premoženja. Potom 33letne amortizacije, ki znaša z obrestmi vred manj kot bi moral član plačevati za enako stanovanje, je hišo v tem času plačal. Zakaj bi se ne moglo tudi čebelnjakov na ta način postavljati. Z 800 do 1000 kronami napraviti je mogoče čebelnjak z omarami za satje in 40 kompletnimi panji ter vsem potrebnim orodjem, ako se v lastni režiji dela. Ako bi se hotelo ustanovno glavnico 1000 K v 15 letih amortizirati, odplačevati bi bilo treba na leto z obrestmi vred okrog 90 K. Panji bi čebelar lahko obljudil s preložitranjem iz kmečkih in z roji. Saj 40 panjev se kmalu lahko napolni.

Meni je dal povprečno vsak panj v zadnjih dveh letih, ko smo imeli dobro, akoravno ne najboljše letino, 20 *kg* medu. Prodajam ga po 1 K 60 v, kar znaša 32 K. Razun tega sem odvezel mnogim panjem po 1 *kg* roje, ki jih prodajam po 10 do 12 K.

Znameniti čebelar Preuss na Nemškem računa na panj povprečno 30 K čistega dobička. Računajmo pa po najnižji ceni, da nam panj v slabih in dobrih letih prinese povprečno le 15 K čistega dobička, tedaj 40 panjev 600 K, ostaja vsekakor lep dobiček za malo dela.

Ako ima čebelar vse pripravno urejeno, mogoče mu je kot postransko delo tudi mnogo več panjev opravljati, da ima le pri nekaterih glavnih delih pomočnika. Rojijo itak čebele v mojih panjih nikdar ne.

Za čebelarstvo, ki bi bilo po mojem sistemu urejeno, prinašal bode „Slovenski Čebelar“ navodila, in kdor se bode hotel količkaj potruditi, imel bode gotovo dobiček, v dobrih letih še prav lep.

Začeti bo seveda treba pri čebelarjih, ki imajo dovolj izkušnje, začetnike pa se bo le polagoma uvedlo.

Dalo bi se pa tudi postaviti za vse čebelarje enega kraja skupen čebelnjak, kjer bi imel vsak svoj oddelek.

Zadruga prevzemala bo od svojih članov voščine, jih predelovala v vosek, katerega bo mogla s praktičnimi stroji bolj temeljito iz voščin ločiti. Prevzemala vosek ter napravljala umetno satje proti nizkemu odplačilu. Preskrbovala svoje člane z dobrim, zanesljivim pitancem, cenim sladkorjem za jesensko krmjenje i. t. d.

Pospeševala trgovino s čebelami s tem, da bo izdajala brošure, ki govore v prilog kranjski čebeli, ter jih po lastni ceni oddajala čebelarskim trgovcem. Delala na to, da se trgovina s čebelami povzdigne, dosežejo pri prodaji enotne cene in izločijo iz trgovine vsi nezdravi pojavi.

Z eno besedo: od zadruga imel bo vsak čebelar koristi in dobiček.

Z roko v roki šla bo pa s „Slovenskim čebelarskim društvom“ tako, da bo eno nameščalo drugo. Prirejala bo shode, tečaje, predavanja in razstave.

Branila se ne bo tudi zvez z drugimi društvi, od katerih pričakuje koristi. Izloženo pa bo vsako strankarstvo in se strogo držala gospodarskega programa.

Zadruga bo mogla začeti poslovati le tedaj, ako bode imela zadostno število članov. Ker pa hoče navadno vsak počakati, kako se bode podjetje razvilo, gre nabiranje članov zelo počasi. Ako je našim čebelarjem, ne le kranjskim, temveč tudi štajerskim, koroškimi in primorskimi na tem, da z enim sunkom podjetje v tir spravimo, prosim naj mi vsak, na tej številki priloženi izjavi, naznani pristop.*)

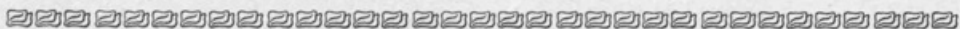
Dal Bog, da bi se uresničile besede našega zaslužnega g. predsednika: „To so pravi cilji naprednega čebelarstva, za katerimi mora stremiti vsak čebelar! Kdor je ud „Čebelarskega društva“ mora postati ud „Čebelarske zadruga“!

Zadruga se bode imenovala „Kranjska čebelarska zadruga“, svoj delokrog pa bode imela tudi izven Kranjskega. Delež bo znašal 10 K ter se bo zamogel plačevati v letnih obrokih. Prvi obrok je 2 K. Vsak član bode jamčil z dvajsetkratno svoto deleža.

Računati moremo na podporo države in dežele, saj je taka zadruga za narodno gospodarstvo eminentnega pomena.

Ako bode odboru nove zadruga konveniralo, pripravljen sem odstopiti zadrugi vse svoje čebelarske naprave in trgovino, tako da ji ne bo treba drugega, nego razširiti to trgovino v tej smeri kot sem ji jo jaz dal.

*) Pravila zadruga so že potrjena. Kdor želi pristopiti, mu jih pošljem še predno mi naznani pristop, oziroma jih dobi na občnem zboru dne 2. februarja v Ljubljani. Op. pis.

Hude čebele.

Iv. Jurančič.

„Kdor dolgo živi, se mu marsikaj pripeti!“ Na ta pregovor so me čebele že parkrat spomnile. Ko sem bil še mlad čebelar — kakih 4 do 5 let — sem bil seveda že toliko pogumen, da sem si upal s pipo v ustih pred čebelnjak med letajoče čebele. Pa še več; tudi odpiral sem panji, satovje izjemal, čebele pometal itd. Pri tem pa nisem še prevečkrat odbežal, kar mi je dalo čedalje več poguma. Omenim pa takoj, da naše štajerske čebele „ne zastopijo špasa“, dasi niso vsepovsod in v vseh panjih enake, vendar je še kranjska proti naši kakor jagnje proti levu.

V prvih letih — bilo je pred več nego 20 leti — ko so se moji plemenjaki zamogli imenovati le bolj slabiči nego kaj drugega, sem imel veliko opravka s tem, da sem pri sosednjih čebelarjih beračil za „k smrti obsojene“ čebele; omamil sem jih, iztresel iz panjev ter nosil domu, da sem z njimi svoje plemenjake okreпил. Reč se je seveda več ali manj obnesla, a pikanja nobenkrate ni manjkalo, zlasti če sem moral dalje nesti, da so se omamljene čebele docela oživele.

Z nekim učiteljem, ki je še zdaj vnet in imeniten čebelar, sva take obrti veliko izvršila. On je pokupil v jeseni veliko število živih panjev „na vago“; med je izgnal, čebele pa sva k njegovim plemenjakom pridružila. K temu me je namreč vzel vedno na pomoč, ker on ni bil tobakar, o meni pa je vedel, da sem v tem mojster*), a tudi čebelo si upam — vsaj od daleč — pogledati. Vsekako pa sva oba še premalo poznala čebelno navado. Slabo je šlo delo, posebno ko so bile čebele dalj časa zaprte ter so se razburile. Priteknila sva „koš“ s čebelami zadaj k odprtemu plemenjaku ter odzela ruto, s katero je bil koš zavezan, in zdaj bi naj čebele lepo mirno „noter marširale.“ A niso se zmenile za najine misli in želje; vse kar naenkrat kvišku, v obraz, v lase in povsod, kjer se je dalo. Najprej je pobegnil psiček, se valjal ter čudno vozil zadnji del života po trati; obenem je tudi tovariša zmanjkalo, vtaknil je glavo v neko goščo za plotom, pa zopet zavriščal ter bežal dalje — bile so koprive. Jaz pa v svoji hrabrosti tudi nisem stal mirno, ampak mahnil sem jo že ne vem kam. Črez dolgo šele sva šla pogledat, kaj se godi na „bojnem polju“. Počasi seveda se nama je posrečilo vsaj „nadpolovično večino“ spraviti k namenjenemu plemenjaku. Seveda čim večkrat, tem bolje je šlo, ko sva vendar bila vstrajna in vneta za čebelce, da malokdo tako. Naposled sva prišla vsekako do te spretnosti, da sva pustila čebele na hladu se pomiriti, in potem je delo šlo gladko.

To so seveda slučajji, v katerih se je povzročila razdraženost čebel po nerodnosti. Vendar so pa gotova ljudstva, nekatera še osobito v gotovih časih izvanredno huda, da se niti z najblažjim postopanjem brez obilnih pikov od njih ne odide. Nadalje je še celo med posameznimi čebelami razloček, da jedna bolj občutljivo piči, kakor druga. To je odvisno od tega, ali ima čebela

*) Kako ne bi bil, če si že s petimi leti kadil iz pipe!

bolj ali manj napolnjen strupni mehurček. V gotovih časih se namreč čebelam manj strupa nabira, ali ga več ali manj porabijo; kadar imajo mehurčke polne, so bolj hude, ker jih to k pikanju draži.

V teku let se človek privadi piku, a tudi „občevanju“ s čebelami ter jih ne razdraži tako hitro. Tudi meni se je sčasom zdelo, da se za 10—20 pikov niti ne zmenim; pa, nobeno pravilo brez izjeme. Ko sem nekoč v nekem panju lepo mirno in brez vseh ovir delal, prileti čebela ter me piči nad desnim očesom v trepalnico. Kar zatemni se mi. Tako hudega pika še nisem nikdar dobil. Zdelo se mi je, da bi udarec najmočnejšega konja ne mogel biti hujši. Moral sem panj zapreti ter oko obvezati z mokro capo. V eni uri je seveda odleglo, da sem lahko zopet šel na delo, a med tem časom sem bil v postelji.

Drug slučaj. Neki ravnatelj iz Gradca ima tu nekje na Sp. Štajerskem posestvo, vinograd, sadovnjak itd. Zaradi sadnih dreves ima tudi en panj čebel. Ko pa pride vsako leto le po enkrat na par tednov sem dol, je seveda notranjščina tega panjů vse drugačna, nego vzorna ali vsaj pravilna. Čebele pa hude, da takih sploh še ne poznam. Zato se tudi znotraj drugega ne zgodi, nego da v nujni potrebi kak delavec par satnikov kar „od daleč v panj vrže“.

Tam v bližini je bil enkrat čebelarski poučni shod. Ravnatelj to izve, pošlje takoj sina, da me naprosi, naj pridem njegovim čebelam medu odjemat. Seveda sem brez pomisleka obljubil na drugi dan. Res, naslednjega dne, ko pridem, so me že željno pričakovali. Prinesli so mi vseh priprav in orodja, kar bi se mogoče rabilo. Potem pa, ko se pripravljam panj odpirat, so vsi zbežali na vse strani po sadovnjaku. „Kaj pa, gospoda, ali Vas nič ne mika to prijetno delo, da bi tukaj ostali?“ jih vprašam. „Ah ne, ne; čebele so hude!“ — „No,“ mislim, „saj pa moram včasih cele tedne to delo opravljati, bom vendar tudi tukaj prestal.“

Panj odprem, — 8 do 10 čebel naravnost v lice, in tako je šlo naprej, za vsak sat 10 do 15 pikov! To bo pa že „prijetno“ delo, si mislim. Ko pridem dalje v sredino, so satniki vmes manjkali, satje je bilo vse navskriž, spoljubno zidano, na pokrov in stene pritrjeno, a vse polno medu in toliko čebel, da se skoraj sat ni videl. Zdaj se je reklo sat za satom z roko prijeti, z nožem odrezati; med je tekel po rokah, med prsti, čebele pa pikale, da bi človek „vriskal“. Pa kaj se hoče! „Strokovnjak“ — in še pri izobraženih ljudeh — pa pobegniti? Ne, tega ne morem in ne smem! Komaj sem pridržal še nekega sosednega čebelarja, ki mi je z omreženim obrazom kaj pomagal, sat prijel, pomazane čebele obiral itd. To je bilo hudo delo! Za vsak sat pipo tobaka, lepo število pikov. Delal sem nad dve uri, odvzel okoli 20 kg medu, potem sate nadomestil s praznimi; pikov dobil pa zato menda kakih 200.

„Hvala Bogu!“ sem rekel, ko je bilo delo končano. Ko bi mi kdo prej povedal, kak nered je v panju ter s kakim „divjakom“ bom imel opravka, menda bi me g. ravnatelj ne prigovoril za malo ceno; saj sem mu to nazadnje odkrito povedal. Sreča je bila le njegova, da me ni vprašal za račun. Malo smo se „poživili“, potem pa mi je stisnil nekaj okroglega, jaz pa brzih

korakov naprej, da mi čim prej izgine izpred oči ta „direktorjev panj“; saj se mi je „globoko v spomin vtisnil“, da ga ne pozabim tako kmalo.

Še en slučaj. Preteklo poletje sem imel pri svojih čebelah opravka. Bilo je popoldne. Dokler sem delal v levem panju, je desnemu sosedu sijalo solnce na okno, ker dotični panji so obrnjeni z vratni proti zahodu. Med tem se je za šipo nabralo veliko čebel, ki so, tukaj svetlobo zagledavši, silile na prosto. Kar najhitreje sem delo končal ter odprl desni panj, da so čebele tem prej dosegle prostost. Ah, pa kako so mi bile hvaležne! Vse v obraz in v lase! Celi roj se je vsul v me. Kadil sem, branil sem se, pa kaj? Zadnja pomoč — popihal sem jo; a vse za menoj. Prej niso dale miru, da sem se jim skrtil v — temen hlev! Solnce jih je za šipo tako ogrelo, da so postale kar besne.

Ko sem prišel zopet na prosto, sem vendar le moral priznati: Zdaj pa že vidim, da z mojim „čebelarškim junaštvom“ še ni bogve kako visoko. Ko bi me v tem trenutku videl kak izkušen čebelar, gotovo bi me pozdravil: „Ta »junak«, — »strokovnjak«!“ — Kaj bi mu mogel odgovoriti, nego: „Necastno — bežati, prijetno — uiti!“

Prestopno leto.

A. B.

O zadnji številki XI. letnika „Slovenskega Čebelarja“ veljajo besede: sicer zadnja, a ena izmed najboljših. Kdor bo pisal zgodovino razvoja našega čebelarstva, bo moral vpoštevati ta temeljni kamen nove misli, misli združništva.

Če se bo ta misel izpeljala, bo nastopila za delovanje „Slovenskega čebelarskega društva“ druga doba, ki bo do prve v razmerju ofenzive k defenzivi. Da se nam, ki smo v „civil“, razjasnita pojma teh dveh militarizmov, pogledjmo nekoliko delo „Slovenskega čebelarskega društva“ v obeh dobah.

V rojstnem letu „Slovenskega čebelarskega društva“, kakor tudi prej in slej, so tožili očanci, da ni več tako, kot je bilo, zraven so pa oživljali zlate spomine na polne medene lonce. S tem so vsekako ohranili našemu narodnemu blagu mnogo lepih pravljic izza kralja Matjaža. Naše čebelarstvo pa je igralo vlogo starčka, ki „dni preišlja, ki so bili, in na tihem solze briše“, ali še bolje vlogo tužnega Korotana, zakaj samo slavna preteklost je še držala naše čebelarstvo pokonci. Tu je zastavilo svoje delo „Slovensko čebelarsko društvo“ ter ga rešilo propada s tem, da je širilo zanimanje in strokovno izobrazbo. Ta smoter je imel časopis, predavanja in podružnice. Prva naloga „Slovenskega čebelarskega društva“ je izpolnjena: Slovensko čebelarstvo se je okrepilo na znotraj in tvori eno celoto, sestavljeno iz manjših delov, kar bo gotovo vplivalo na rešitev druge naloge: gospodarskega vprašanje.

Opomnim samo na eno stvar. Ni li čudno, da se je premakljivo satje pri nas še tako malo udomačilo? Če je to posledica starokopitnosti, mora biti na vsak način precejšnja! Vzrok bo menda drugod. Koliko je veljalo pri

Dne 1. marca zbralo se mnogo naprednih čebelarjev v prijazni šoli v Domžalah, kjer smo se mnogo koristnega pomenili o umnem čebelarstvu, in kjer se je precejšnje zanimanje zbudilo za čebelarstvo. Dne 15. marca smo na novo poklicali k življenju podružnico v Sori. Zanimanje za napredek čebelarstva je splošen. Dne 25. marca sem imel shoda v Velikih Žabljah na Goriškem in v Vipavi. Povsod so se osnovale podružnice, in je mnogo udov pristopilo k društvu. Bilo je skrajno neugodno vreme, a vendar je bila na obeh shodih udeležba prav povoljna.

Dne 5. aprila sem imel predavanje v Dobrépoljah. Udeležba dobra. Dne 12. aprila sem predaval na občnem zboru čeb. podr. v Borovnici. Dne 20. aprila pa sem bil prvič na shodu na Koroškem v Št. Janžu. Akoravno je tisti dan padlo skoraj pol metra snega, je bila udeležba zelo dobra. Zanimanje je bilo vsestransko. Posebno veselilo je pa čebelarje, ko smo se po shodu prav prijateljsko pomenili in zapeli skupno par slovenskih pesmi. Pri shodu sva se seznanila tudi z bivšim vojnim tovarišem, s kojim sva bila skupaj pri okupaciji Bosne pri 4. genijski kompaniji. Le težko sem se ločil od toli prijaznih čebelarjev in sem jim obljubil, da se ob letu zopet vidimo. Dne 26. aprila je bil občni zbor podružnice v Idriji pri gosp. pl. Premersteinu, veleposestniku v Jeličnemvrhu.

Dne 3. maja sem imel ustanovni shod v Grahovem na Goriškem. Zanimanje za čebelarstvo je bilo veliko. Ustanovila se je močna podružnica. Bilo je navzočih zelo mnogo učiteljev. Shod se je v vsakem oziru prav povoljno sponesel. Dne 17. maja sem bil pa v Vrštavesi pri Žihpolju na Koroškem. Imela je v tisti dan tudi Ciril-Methodova podružnica shod. Udeležnikov je bilo zelo veliko. Shod so motili nekateri najeti pijani nemški delavci, koje so končno morali iz dvorane vreči. Tudi zunaj so se nekaj stepli, a proti nam niso mogli dosti, ker smo bili mi v preveliki večini. Meni se ni zgodilo nič žalega. Dne 31. maja je bil shod v Št. Vidu pri Ljubljani. Tu je nekaj prav vnetih čebelarjev. Posebno eden v Poljanah tik Št. Vida ima tak red v svojem čebeljaku in pri panjih, da si je vredno ogledati.*)

Dne 8. junija sem bil zopet na Tolminskem v Kobaridu. Odpoval sem s tovarišem Bernotom z jutranjim vlakom iz Ljubljane. Vozila sva se do 3. ure popoldne. Le v Tolminu sva se opoludne toliko ustavila, da sva kosila v izborni gostilni gosp. pl. Premersteina, koja gostilno pri tej priliki vsem v te kraje potujočim najtopleje priporočam. Pa kako presenečenje, ko dospem v Kobarid. Na istem prostoru in v isti uri, ko je bil moj shod napovedan, vršil se je tudi shod slov. kmet. društva iz Gorice. Na tem shodu se je navzoče čebelarje svarilo, naj nikar ne pristopijo k ljubljanskemu društvu, ampak naj se oklenejo kmetijskega društva v Gorici. Ko jim pojasnim, da naše osrednje čebelarsko društvo ni kranjsko, ampak vslovensko in jim dam pravila, je tajnik omenjenega društva pojasnil nespornost, in se je po mojem predavanju še tisti dan ustanovila podružnica, in ondotno kmetijsko društvo jim je obljubilo denarno podporo par sto kron. Dne 14. junija sem

*) Pri „Pikcu“!

imel predavanje v Cerknici. Videl sem, da je ta kraj posebno ugoden za čebelarstvo. Na shodu je predaval tudi gosp. profesor Verbič. Shod je bil dobro obiskan. Na sv. Rešnjega telesa dan je pa napravila logaška podružnica shod pred ulnikom svojega podružničnega blagajnika v Lazah. Bil je jako vroč dan. Zelo nerad sem šel od doma. Potem pa še zavest, da tako pozno pride vlak nazaj. Praznik, vročina in samotna vasica, kaj čem toliko časa početi. Pa saj grem med čebelarje, sem si mislil, kako mi more biti dolgčas. Pa kako presenečenje. Ko dospem na ondotno postajališče, me sprejme prijazen čebelar in me spremi po strmi gozdni senčni poti v vas Laze, ne daleč od postajališča. Na vrtu gosp. blagajničarja so že čakali nekateri čebelarji. Napravile so se v senci klopi in mize v bližini ulnika. Komaj se vsedem, že začne gospod blagajnik nositi liter za litrom vina na mizo. Jaz se čudim odkod to, ali je morda gostilničar. Kar mi pojasnijo, da so za ta dan kupili veder dobrega vinca, da ga bomo pili bolj po ceni. Komaj smo si malo žejo ugasili, pristopi preljubeznjiva blagajničarjeva gospa ter me pozdravi, mi zakliče dobrodošle in postavi velik šopek predme na mizo. Nato pozdravi navzočega predsednika podružnice in mu podari nekaj zavitega v papirju. Ko odviije, vidi, da je slovenska trobojnica, po koji lezejo zlate čebele. Vse to je ročno delo blagajničarjeve gospe. On nam pa prinese drog, na kojem je bila na konci velika matica. Razvili smo najprej zastavo, in potem se je pod zastavo vršil shod. Izkusili smo tudi novo točilo, iztočeni med pa prodali na dražbi za čez 20 K. Ljudstvo je prišlo vse skupaj iz vse vasi. Bila je prava ljudska veselica. V sobi je bilo pa pripravljeno plesišče. Ko shod mine, se je brezskrbna mladina takoj zasukala, a mi stareji čebelarji smo se pri kupici vinca pomenili marsikaj zanimivega. Gospodu Klančarju in njegovi preljubeznjivi še enkrat najprisrčnejša zahvala za njiju toli veliko gostoljubnost. Pri tej priliki naj tudi omenim, da je ta podružnica v vsakem oziru najbolj napredna, ker skoraj vsi čebelarji delajo s premakljivim satovjem. Slava jim! Dne 21. junija sem bil na prav dobro obiskanem shodu v Tomišlju in dne 28. junija v Radovljici, kjer je bila tudi povoljna udeležba. Dne 29. junija pa je priredila Kamniška podružnica praktično predavanje pri ulniku svojega predsednika gosp. Salatha. Shod je bil zelo zanimiv in obilo obiskan.

Dne 5. julija sem bil v Preserju, dne 12. julija v Št. Jerneju in dne 19. julija v Loki pri Zagorju. Povsod je bila dobra udeležba. V Št. Jerneju imajo svojo podružnico. Dne 9. avgusta sem bil v Toplicah, kjer je napredna podružnica. 16. avgusta sem bil v Žireh in Poljanah. Ves dan je tako neprestano deževalo, da bi kmalu ne mogel naprej. Udeležba je bila posebno v Žireh dobra, akoravno je bilo tako vreme. V Poljane pa daljni čebelarji radi neprestanega naliva niso mogli priti, dasi je bilo zanimanje za shod veliko. Dne 23. avgusta sem bil v Bršljinu pri Novem mestu, dne 30. avgusta v Selcih, dne 6. septembra na Dobrovi, dne 13. septembra v prijazni Metliki ter dne 1. oktobra v Ribnici. O vseh shodih bi imel marsikaj pripomniti, a se mi je spis že tako preveč raztegnil. Bil sem še na nekaterih drugih shodih, pa ne morem vseh opisati.

Splošno omenim le toliko, da se je zanimanje za umno čebelarstvo zelo povzdignilo, in da je upati, da bo v nekaj letih čebelarstvo zopet na visoki stopnji. Da se to čim preje zgodi, to so moje iskrene želje. Vsem dragim čebelarjem iskren čebelarški pozdrav! Upam, da se letošnje leto zopet vidimo. *)

A. Likozar.

*) Ako katera podružnica želi pri svojih podružničnih občnih zborih predavanj, naj se zgledi pri osrednjem društvu.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: november 1908.

Kraj	Učinek tehtanega panju								Poraba ozir. prebitek	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom			z vetrom	
	Mesečna tretjina														s solncem				
	1	2	3	1	2	3	0	1/2		celi									
Ilirska Bistrica	—	—	—	25	25	20	—	—	-70	14	-7	4 ²	18	6	1	9	5	16	20
Bitnje pri Boh. Bistrici	—	—	—	37	18	55	—	—	-110	19	-7	4 ¹	4	1	3	13	6	11	7
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	—	30	30	—	—	-60	14	-11	1 ³	2	2	4	11	9	10	14
Metlika	—	—	—	30	25	20	—	—	-75	16	-16	3 ²	6	6	6	9	18	3	30
Nabrežina	—	—	—	15	20	25	—	—	-60	20	2	10 ²	16	4	—	9	7	14	18
Podgorje pri Kamniku	—	—	—	10	—	35	—	—	-45	24	-11	4 ¹	9	2	4	12	3	15	12
Struge pri Dobropoljah	—	—	—	10	10	15	—	—	-35	10	-18	2 ¹	—	4	6	11	4	15	20
Tolmin	—	—	—	40	30	30	—	—	-100	17	-5	4	2	2	2	9	5	16	19

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza, v koloni „Poraba ozir. prebitek“ znači porabo.

Ilirska Bistrica: V tem mescu je bilo dovolj prilike, da so se čebele večkrat spreletovale. Pozni izleti jim vsekakor dobro deajo, ker o takih prilikah si zamorejo še uravnati, kar ni v redu, bodisi v životu posameznice, bodisi v panju samem; a tudi zimski počitek je toliko krajši. V zadnjem času se priporoča panji šele tedaj odeti, ko pritisne prava zima; to je po Božiču, in ne kot se sedaj prakticira, v zgodnji jeseni. Trdi se namreč, da se čebele, ako se jih zgodaj odene, preveč raztegnejo po panju, in ko pritisne hud mraz, se ne morejo niti tako hitro, niti v pravem redu v zimsko kroglo stisniti. Poizkušajmo in opazujmo!

Žnideršič.

Bitnje: Čebele so v zadnji tretjini še nekatere dneve izletovale, kar je tudi vzrok, da so v tem času več porabile. Tehtnica izkazuje 1 kg 10 dkg

porabe, za ta mesec dokaj veliko. Že je pri nas ta mesec sneg zapadel, a po večini ves skopnel. Pri nas imamo navadno še do 6 mesecev trajajočo zimo. Prava Sibirija!

Jan. Strgar.

Ljubevč: Občuten mraz je nastopil že pred drugo mesečno tretjino. Čebele so jako malo izletovale. Kak bolj solnčni popoldan se je tuintam prikazala kaka radovedna na žrelo, malo poletela, a vsled hudega mraza pohitela takoj nazaj v svoje gorko stanovanje. Že iz porabe tehtanega panjů, ki je porabil 60 *dkg*, se razvidi, da so čebele skoraj cel mesec počivale med gorkim in dobro polnim satjem. Pripomniti moram, da so čebele v našem čebelnjaku spredaj celo zimo odprte, neglede na mraz ali burjo.

Premenstein.

Metlika: Letošnje leto je bilo za čebelarje prav žalostno. Neprestana suša je pobrala čebelcam ves nektar. Starcem je od spomladne paše ostalo toliko, da bodo prezimili, mladiči so pa veliki reveži. V ajdi so sicer nekoliko nabrali, a čudo, še to niso zadelali. Dodal sem vsakemu par kilogramov sladkorja, ki je ostal tudi nepokrit. Z napeto radovednostjo pričakujem pomladi.

K. Barlé.

Podgorje: Takoj v prvi tretjini je zapadel sneg ter prinesel nenavaden mraz, ki je trajal cel mesec. 25. in 26. so se čebele prašile ter iznašale obilo mrtvic. Na podloženih kartonih sem našel v panjih izvanredno veliko mrtvic. Vzrok bode gotovo v tem iskati, ker je temperatura nenadoma padla, in se čebele niso pravočasno mogle v pravilno zimsko kepo stisniti. Sallath.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Podružnica Kranj vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 24. januarja t. l., ob 2. uri popoldne v šoli na Primskovem. Gospod Jakob Jeglič bo predaval o neki posebno medonosni rastlini „*Leonorus sibirica*“, katere seme in drugih 87 čebelarskih predmetov, med temi nekaj jako lepih, es bo razdelilo med prisotne člane.

Odbor.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Podružnica za ptujsko okolico priredi občni zbor dne 24. t. m. ob 2. uri popoldne v gostilni gospoda Tomaža Šamperla v Spuhli. Dnevni red: 1. Volitev novega odbora. 2. Zapisovanje novih udov. Vsi stari udi se opomnijo za udnino. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Čebelarska podružnica za Celje in okolico si je izvolila na občnem zboru dne 13. decembra 1908 sledeči odbor: Josip Kosi, c. kr. poštni oficijal v Celju, predsednik in tajnik; Franjo Samec, posestnik na Ločnici, podpredsednik; Rajko Krušič, c. kr. cestni nadzornik, blagajnik; Miloš Levstik, učitelj v Celju in Ferdinand Rozman, posestnik v Laškem trgu, odbornika. Podružnica

šteje sedaj 78 udov. Ni res, gospod urednik, to je že lepo število, in lahko si predstavljate v duhu, kako impozanten občni zbor je bil. Odborniki polnoštevilo in večinoma vsi udje! Seja burna, nastane več strank, boj za predsedniško mesto vedno hujši, posamezni udi žvižgajo, mečejo tintnike i. t. d. Predsednik zvoní, hoče govoriti, pa njegovih besed se ne sliši. Končno se stranke pomirijo, stari predsednik dobi večino in je zopet izvoljen. Tako nekako si predstavljate Vi naše zborovanje, pa se grozno motite, ker ne poznate nas zaspanih Štajercev. Zborovalcev nas je bilo, reci in beri tri osebe, od teh dva odbornika. Kaj mislite, če bi bile čebele naših udov tako zaspane kakor so oni sami, kak uspeh bi neki imeli v jeseni? Morebiti so se pa z dušo in s telesom tako vglobili v življenje čebele, da si tudi oni ne upajo iz svojih panjev, boječ se hude zime. Naj si bo že kakor hoče, če jim bo Bog odpustil, odpustim jim tudi jaz, če se bodo do drugega leta poboljšali. Pošiljam jim čebelarke pozdrave. Josip Kosi, predsednik.

Poročilo o III. odborovi seji

dne 7. januarja 1909.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

Navzoči razun gospoda blagajnika I. N. Babnika vsi gg. odborniki.

Po pozdravu gospoda predsednika poroča tajnik, da je uredil imenik članov po podružnicah, ki ga je pregledal g. nadučitelj A. Likozar. Odslej bodo spadali k posameznim podružnicam tudi oni člani v okolišu podružnice, četudi so se prijavili naravnost osrednjemu društvu. Na ta način bodo podružnice bolj krepke.

Sestavil se je dnevni red občnega zbora, in razmotrivalo se je vprašanje o osnovanju deželne čebelarke zadruge.

Gospod urednik priporoča, naj bi se izdala nova čebelarška knjiga, ki bi izhajala po 4 strani kot priloga „Slov. Čebelarju“. Sklene se prepustiti to prihodnjemu odboru.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

6 škafov, po 25 kg težkih, **zanesljivo čistega iztočenega medu**, po 1:30 vin. za kilogram, ima naprodaj Martin Podlipnik, posestnik in čebelar na Lipoglavu, pošta Radna pri Sevnici.

Vajence in pomočnike za čebelarstvo sprejema Kranjska čebelarška zadruga v Ilirski Bistrici. Prednost imajo oni, ki so nekoliko v mizarstvu izvežbani.

Med prodaja in sicer: ajdov med 1 kg K 1:40 ali 5 kg s posodo vred za K 8—, 100 kg 5% popust na postajo v Ormož postavljen. Poletni, fini svetel med: v steklenicah 1 kg K 2:40, 5 kg s posodo K 11— Pošilja se proti predplačilu ali povzetju zneska. Tomaž Plohl, čebelar v Koračicah, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu, Štajersko.

==== Nekdo kupi 50—100 kg ====

voska za likanje parketnih tla.

Ponudbe in cena na „Slovensko čebelarstvo v Ljubljani“.

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanec

5 kg 7 K. Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umešno safovje

Prodaja: 1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije, ranjak
 ● ali uročnik (Tannen- oder Wundklee) ●

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelarskim društvom in čebelarjem

priporočam

škatlice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. **JAKOB ŽUMER** Gorje — Gorenjsko.

Udmina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarstvo društvo.“

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.